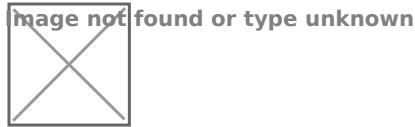

Primele spitale din țară: Sf. Tămăduitor Pantelimon era ocrotitorul celui de al doilea spital public din București

Spitalul „Sf. Pantelimon” (1735) a fost al doilea ca vechime din Țara Românească, după Colțea (1704). A fost înființat pe o insulă de pe râul Colentina (actualul Lac Pantelimon), împreună cu mănăstirea omonimă. Nu are legătură cu spitalul bucureștean înființat în 1970 și care poartă în prezent numele sfântului.

Mănăstirea și spitalul „Sf. Pantelimon” au fost construite de domnitorul Grigore Ghica al II-lea în perioada 1735-1750, după ce, în primăvara anului 1735, o epidemie de ciumă a lovit Bucureștii.

Insula de pe apa râului Colentina și satul Obilești au primit în timp numele de Insula Sf. Pantelimon, după numele mănăstirii și bolniței ctitorite pe acest loc.

În actul de întemeiere scria că se face „sfântă și dumnezeiască casă, întru slava lui Dumnezeu și întru cinstea și lauda Marelui Mucenic și Tămăduitor Panteleimon”.

Primul spital de specialitate din țară

Spitalul a avut ca destinație inițială tratarea bolilor obișnuite, dar și a celor contagioase, ca ciuma și lingoarea (febră tifoidă).

„Spital de săraci bolnavi să fie, însă nu numai de bolnavi ca aceia ce ar pătimi de alte boale trupești, ci și de bolnavi cari din depărtarea lui Dumnezeu ar pătimi de boala ciumei, pentru că aci în țară și în orașul scaunului Domnesc al Bucureștilor de multe ori, din depărtarea lui Dumnezeu, pentru multe păcatele norodului omenesc, aduce vremea acea cumplită și năprasnică boală între oameni, une ori în vreme de iarnă, când săraci ca aceia, ne având, nici între cei sănătoși, nici pe afară a hălădui, pătimește cu patimă cumplită și amar pe gerul și prin vifore nesuferite și-și răpun viața și cei ce ar socoti ne scine că ar avea de la Dumnezeu zile, pentru pătimiri ca acelea amare și nesuferite”, mai scrie în hrisovul de întemeiere.

În 1869, primul sediu al Spitalului Pantelimon, încă funcțional, a fost reclădit din temelie și s-a dublat capacitatea de la 37 de locuri la 80, prin strădania unuia

dintre urmașii ctitorului, Dimitrie Ghica, pe atunci Efor al Spitalelor Civile.

În perioada interbelică, numărul secțiilor a crescut, adăugându-se Chirurgie, Medicină internă și Boli nervoase.

Grav avariate după cutremurul din 1977, spitalul și biserica „Sf. Pantelimon” s-au închis. În 1984-1985, pe locul lor au început lucrările de amenajare a Complexului Lebăda și restaurarea spitalului și a unor chilii din fosta mănăstire.

Dar, în 1986, biserica a fost demolată, fiind distruse și mormintele ctitorului și ale familiei sale. Osemintele, ușile sculptate, icoanele și monumentele au fost salvate și trimise către alte biserici.

Practic, primul spital de specialitate din țară a dăinuit pe același loc până la sistematizarea ordonată de Ceaușescu în anii 1980. În prezent, o parte din clădirile care au supraviețuit au fost integrate în Centrul cultural-misionar „Familia” al Patriarhiei Române (Complexul Lebăda din comuna Ilfoveană Pantelimon).

Alte spitale desprinse din „Sf. Pantelimon”

În 1790, secția de boli contagioase a vechiului spital „Sf. Pantelimon” a fost mutată în mahalaua Dudești, iar pe malul râului Colentina (Lacului Pantelimon) a rămas un spital obișnuit.

Din fondurile Fundației Pantelimon, creată pentru susținerea mănăstirii și spitalului inițial, a fost înființat, în 1858, și actualul Spital Colentina, care s-a numit, la început, Spitalul Noul Pantelimon.

La construcția acestuia a contribuit și Domnitorul Alexandru Ioan Cuza cu 2.000 de galbeni. Instituția a început să funcționeze în 1864.

Sursa foto: Youtube / Infrastructură România (actualul Complex Lebăda al Patriarhiei Române, a cărei amenajare începuse în ultimii ani ai comunismului, funcționează pe locul unde se afla vechiul Spital „Sf. Pantelimon”)

basilica.ro